

Törtel Község Önkormányzata

Polgármestere

Törtel Község Önkormányzata polgármesterének 32/2020. (XI.30.) számú határozata

Törtel Község Önkormányzata polgármestere a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendeletben foglaltakra figyelemmel, továbbá a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva a következő határozatot hozom:

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2020 – 2024. évi Gazdasági Programjának elfogadása tárgyában

Törtel Község Önkormányzata polgármestere

- figyelemmel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontjára, valamint az e törvény 116. §-ában foglaltakra - jóváhagyom Törtel Község Önkormányzata Képviselő- testületének 2020 - 2024. évi Gazdasági Programját.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Értesülnek:

Jegyző

Képviselő- testület tagjai

Kelt.: Törtel, 2020. november 30.

Godó Tibor
Polgármester

ELŐTERJESZTÉS

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2020 – 2024. évi Gazdasági Programja tárgyában

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Törvény) 116. §-a alapján, a Képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program a Képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. Tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a Képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. (A koronavírus-járvány miatt a képviselő-testület nem ülésezett, így a gazdasági program elfogadása nem volt lehetséges.) A Törvény 42. §. 4. pontja értelmében a gazdasági program elkészítése a Képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 95/2020. (IX.21.) határozatával úgy döntött, hogy a 2020 - 2024. évi Gazdasági Programot a módosító javaslatokkal együtt, a soron következő testületi ülésen tárgyalja, és dönt annak elfogadásáról. A soron következő Képviselő-testületi ülés, az ismételten kihirdetett veszélyhelyzet miatt nem került megtartásra, így jogszabályi felhatalmazásom alapján – a képviselőktől beérkezett módosító javaslatokat figyelembe véve – hagyom jóvá a gazdasági programot.

Törtel Község Önkormányzata 2020-2024. évekre szóló módosított Gazdasági Programtervezete jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Törtel, 2020. november 30.

Godó Tibor
Polgármester

Törtel Község Önkormányzata

Polgármestere

Törtel Község Önkormányzata polgármesterének .../2020. (XI.30.) számú határozata

Törtel Község Önkormányzata polgármestere a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendeletben foglaltakra figyelemmel, továbbá a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva a következő határozatot hozom:

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2020 – 2024. évi Gazdasági Programjának elfogadása tárgyában

Törtel Község Önkormányzata polgármestere

- figyelemmel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontjára, valamint az e törvény 116. §-ában foglaltakra - jóváhagyom Törtel Község Önkormányzata Képviselő- testületének 2020 - 2024. évi Gazdasági Programját.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Értesülnek:

Jegyző

Képviselő- testület tagjai

Törtel Község Önkormányzata
☎ 2747 Törtel, Szent István tér 1.
☎ : 53/576-010 Fax: 53/576-019
✉ hivatal@tortel.hu

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2020 – 2024

Jóváhagyta:
Törtel Község Önkormányzata Polgármestere a
32/2020. (XI.30.) határozatával.

Törtel, 2020. november 30.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Jogszabályi háttér	4
2. HELYZETELEMZÉS.....	5
2.1 A község rövid története	5
2.2. Demográfiai adatok	6
2.2.1 Törtel lakónépessége (KSH adatok).....	6
2.2.2 Grafikonos KSH adatok	6
2.2.3 A helyi népesség nyilvántartó adatai.....	7
2.3 Gazdasági aktivitás, gazdasági versenyképesség	7
2.4 A település infrastrukturális mutatói	8
2.5 Önkormányzati bevételek és kiadások alakulása	8
2.6 Analízis - kompetenciák.....	8
2.6.1 Földrajzi, természeti	8
2.6.2 Infrastrukturális, gazdasági, turisztikai.....	9
2.7 SWOT elemzés	10
2.7.1 A 2027. évi gyorsforgalmi úthálózat terve	11
3. KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK	12
4. STRATÉGIAI CÉLOK.....	13
4.1 Adópolitikai célkitűzések	13
4.2 Munkahelyteremtés	13
4.3 Közszolgáltatások	13
4.4 Település -üzemeltetési politika.....	14
4.5 Fejlesztési program.....	14
4.5.1. Gazdasági versenyképesség fejlesztése	14
4.5.2 Ipari fejlesztés.....	15
4.5.3 Mezőgazdaság fejlesztése	15
4.5.4 Önkormányzati vagyongazdálkodás.....	15
4.5.5 Humán erőforrás fejlesztés	16

4.5.6 Egészségügyi és szociális ellátás javítása.....	17
4.5.7 Közbiztonság fejlesztése.....	17
4.5.8 A helyi közlekedés biztosítása	17
4.5.9. Egyházak fejlesztése	18
4.5.10 A helyi környezetvédelem fejlesztése	18
5. ZÁRÓ GONDOLATOK.....	19

1. JOGSZABÁLYI HÁTTER

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Törvény) 116. §-a alapján, a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A jogszabály alapján a gazdasági program legalább a képviselő-testület megbízatásának időtartamára szól és helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program tartalmazza községek esetében különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adópolitika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat. **A Törvény 42. § 4. pontja értelmében, a gazdasági program elkészítése a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át.**

Jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe kell venni minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések eléréséhez a képviselő-testületnek két irányba is koncentrálnia kell:

- egyrészt a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- másrészt, a szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

Törtel Község Önkormányzata rendelkezik mindazon terület- és településfejlesztést alátámasztó dokumentumokkal és rendezési eszközökkel (településfejlesztési koncepció, helyi építési szabályzat, településrendezési terv), melyek megalapozzák az elkövetkező évek fejlesztési irányait, és alapul szolgálhatnak a tervezett projektek megvalósításához.

A jelen gazdasági program egy folyamatos, megújuló fejlesztési irányvonal része, az elfogadott koncepciókkal együtt érvényes, és teljes.

2. HELYZETELEMZÉS

2.1 A község rövid története

A régészeti leletek alapján Törtel már mintegy 4000 évvel ezelőtt is lakott település volt.

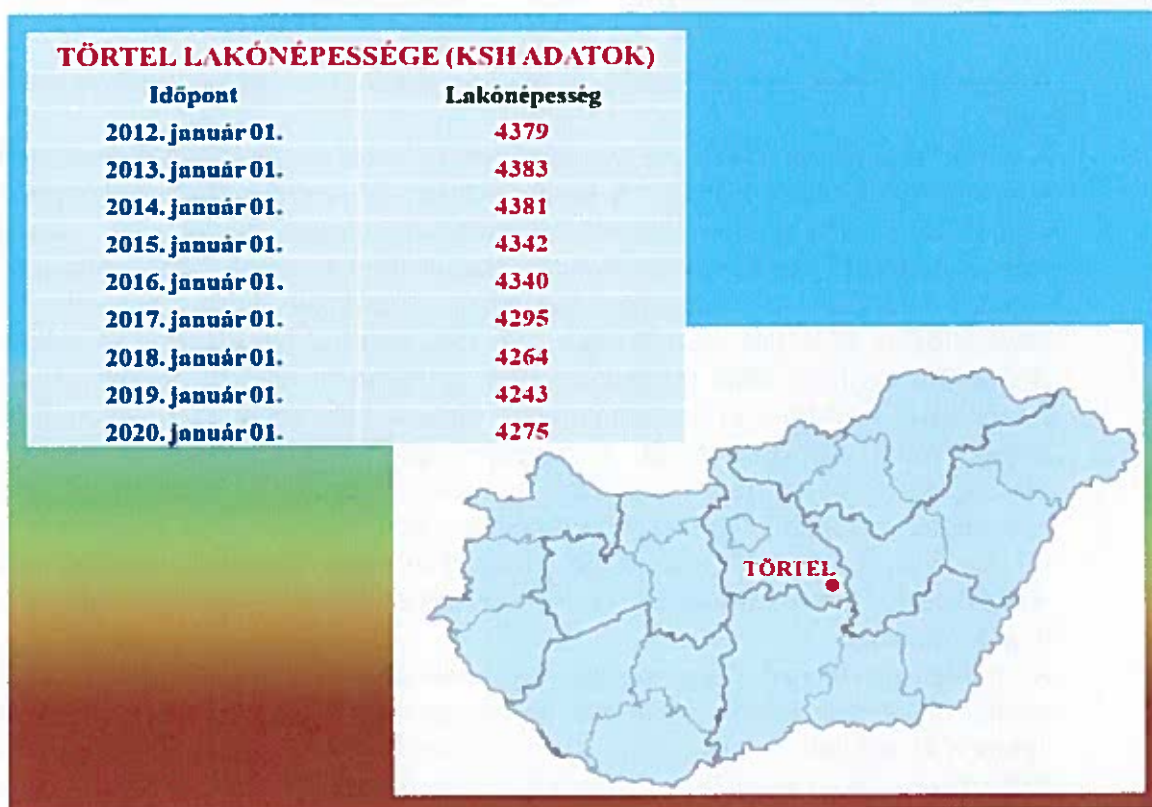
A vidék népessége erősen megfogyatkozott az 1241-es tatárjárás következtében, szinte elnéptelenedett a tájék. A kihalt vidékre IV. László kunokat telepített. A település a nevét is egy kun vitézről, Thurtelről eredetelteti. Törtel a XV. században vált ki a ceglédi Pusztabokorból. Először csak 1450-ben említik Törtelszállása néven Paládics, Miklólaka és Vadegyháza határában. A törökkor elején a népesebb falvak közé tartozott: 1546-ban 83, 1559-ben 124, 1562-ben 112 lakosát írták be a defterbe. A tizenöt éves háborúban pusztult el, csak az újkorban települt be újra. A XVIII. század első felében a kunszentmiklósiak birtoka volt, tőlük csere útján bábonyi Balogh Antal birtokába került. A település újkori történetét Kristó László, volt iskolaigazgató helytörténeti munkája részletesen tárgyalja. Kézirata a községi könyvtárban található. Ugyancsak feldolgozta a falu történetét Striczky György tanár is. Az ő kéziratát a Polgármesteri Hivatalban őrzik. Mindkét munka fénykép mellékletekkel bőven illusztrált. A rendszerváltás körüli és utáni események még feldolgozatlanok.

A termelőszövetkezet vagyonának szétdarabolása, az új földosztás, a helyi munkahelyek számának csökkenése új helyzetet teremtett. Az akkori történések nyomon követhetők a Szabó Péter szerkesztette Törteli Hírekből, majd 1998-tól az önkormányzat havi megjelenésű lapjából, a Törteli Híradóból.

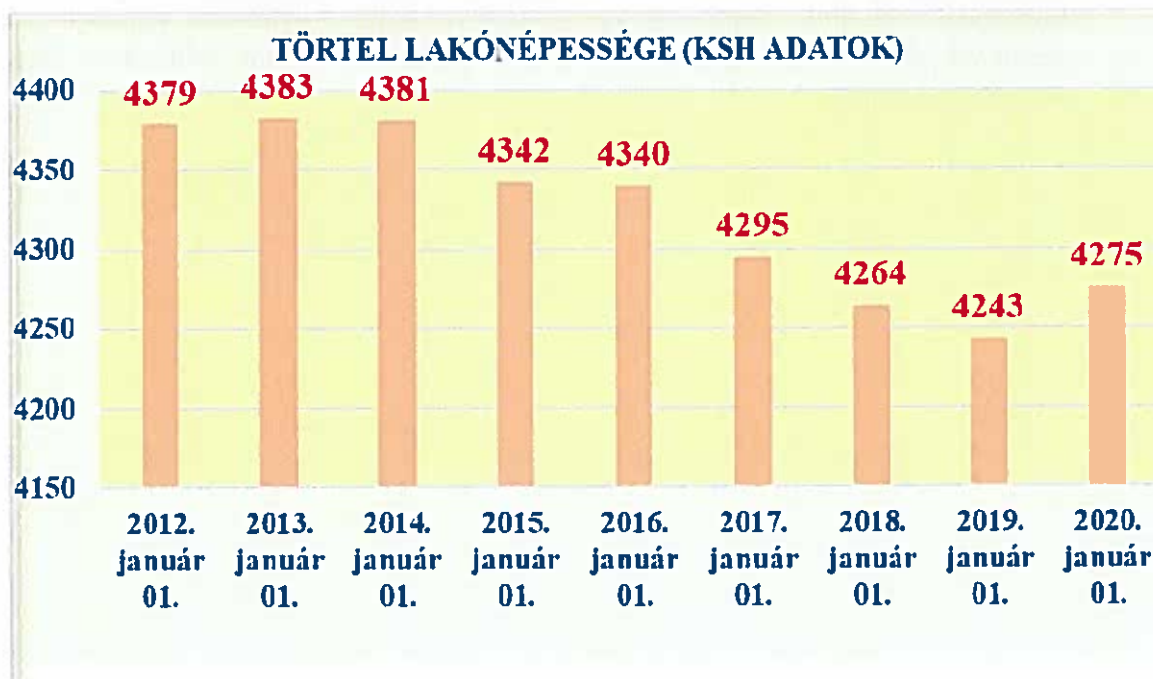
Az elmúlt 20 évben hatalmas fejlődésen ment keresztül a település. A falu minden utcája ellátott ivóvízvezetékekkel, gázvezetékekkel és szennyvízcsatorna hálózattal. A telefon, kábeltévé és internethálózat kiépítése 100 %-os. Az utak kb. 70 % -a aszfalt burkolatú, a földutak útépitési terveinek felülvizsgálata folyamatos, pályázati forrás bevonásával szeretnénk az elkövetkezendő években 100 %-ra növelni az aszfaltozott útszakaszok számát.

2.2. Demográfiai adatok

2.2.1 Törtel lakónépessége (KSH adatok)

2.2.2 Grafikonos KSH adatok

2.2.3 A helyi népesség nyilvántartó adatai

A lakosságszám csökkenésének okai a halálozások és születések, valamint az elvándorlók és betelepülők negatív arányának változása.

2.3 Gazdasági aktivitás, gazdasági versenyképesség

Törtel településen a vállalkozások száma mintegy 150, melyek kétharmada egyéni vállalkozás, egyharmada pedig társas vállalkozás. A gazdasági társaságok jellemző mérete a mikro- illetve kisvállalkozás, nagyvállalatnak a község nem székhelye. A vállalkozások döntő többsége a szolgáltató szektorban tevékenykedik (elsősorban kereskedelem), termelő vállalkozást inkább a könnyű, illetve az élelmiszeripar területén találunk.

A községben jelentős a munkanélküliség, melynek eredményeként az önkormányzatnak minden hónapban tetemes összeggel kell hozzájárulnia a perifériára szorult emberek megélhetéséhez, segélyezés formájában (települési életfenntartási támogatás, méltányossági ápolási díj, melegétel biztosítása).

Sajnálatos módon jelentős mértékű a tartós munkanélküliség Törtel községben. Megnyugtató megoldást kizárólag a termelő szektorban történő fellendülés, és így új, hosszú távú munkahelyek kialakulása hozhat.

2.4 A település infrastrukturális mutatói

A község területe mintegy 84 km², melyből belterület 3,34 km². A belterületi utak hossza 31 km, a külterületi utaké kb. 260 km. Belterületen az aszfaltozott utak aránya 70 % körüli, míg külterületen szinte elhanyagolható. A járdák kiépítettsége az aszfaltozott utakéhoz hasonló arányt mutat. A hidak száma 10, hosszúságuk 76 m, összes alapterületük 364 m².

A belterületi villamoshálózat teljes, külterületen fejlesztésre szorul. A közüzemi ivóvízhálózat hossza 31 km, melyen jelenleg kb. 1450 mérőhely van. A szennyvízcsatorna hálózat teljes, a bekötések száma mintegy 1100. A felszíni csapadékvíz elvezető rendszer kiépítettsége 70 %-os jelenleg, a beruházás első üteme ebben az évben fejeződik be, de a teljeskörű kiépítettséghez szükség van további beruházás megvalósítására.

2.5 Önkormányzati bevételek és kiadások alakulása

A település költségvetésének főösszege az elmúlt években pozitívan alakult, a bevételek mindig biztos fedezetét szolgálták a felmerülő kiadások teljesítésének. Az elmúlt években az önkormányzat költségvetése egyensúlyban volt, melyet a takarékos és megfontolt gazdálkodásnak köszönhetően működési hitel felvétele nélkül sikerült megvalósítani. Ezt az elvet a jövőben is szükséges betartani, hogy az önkormányzat és intézményei zavartalanul, stabilan működhessenek.

A költségvetés tervezésekor minden évben szigorúan betartjuk a jogszabályi előírásokat, a kiadásokat az előírt súlyokkal és terhekkel számítjuk ki. A bevételek között jelentős szerepet kapnak a helyi adóbevételek, amelyek között új adónem is bevezetésre került a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény felhatalmazása alapján. Emellett fontos, hogy egyéb bevételi forrásokra is szert tegyen az önkormányzat, hogy a fejlesztési elképzelések kiadásai biztosítottak legyenek.

2.6 Analízis - kompetenciák

2.6.1 Földrajzi, természeti

A település a Duna-Tisza közti homokhátság területén fekszik. A termőtalaj közepes minőségűnek mondható, elsősorban gabonafélék illetve kukorica és lucerna termelésére alkalmas, de mintagazdaság szinten gyógynövénytermesztés is megjelent. A község vízrajza nem túl előnyös, igen sok a lapos, vízjárásos terület úgy kül- mint belterületen. A napsütéses órák száma az éghajlatra jellemzően alakul, míg a csapadék mennyisége az elmúlt évek alapján, folyamatosan nő.

Mezőgazdasági település lévén az állattenyésztés jelentős szereppel bír, a tenyésztett fajok elsősorban sertés, szarvasmarha, juh, de a baromfiállomány is nagy számúnak mondható.

A község területének nagy része alatt kb. 650-800 méter mélyen nagy mennyiségű termásvíz található, mely jelenleg is egy helyen külső behatás nélkül, a saját nyomásától tör a felszínre.

Törtel külterületén található termálkút

(Forrás: http://www.geocaching.hu/images.geo?id=52065&group=4277&table=cache_images)

2.6.2 Infrastrukturális, gazdasági, turisztikai

A község területén az infrastruktúra – a közúthálózat kivételével – teljes mértékben kiépített, hiányosságokat nem mutat.

A gazdaság szerkezete, a község méretű alföldi településekre jellemző, a mikro- kis- és középvállalkozások mellett, a lakosság fő bevételi forrását a mezőgazdasági termelés adja, melynek mérete jellemzően háztáji. Nagyobb méretű gazdaság csak néhány található.

Az utóbbi években jellemzővé vált az ingázás, melynek célpontjai elsősorban a közelben lévő nagyobb lélekszámú városok (Cegléd, Nagykörös, Kecskemét, Szolnok, valamint a főváros.)

A turisztika területén kialakulóban vannak a falusi turisztikai szolgáltatások, a tanyasi vendéglátás, jelenleg 1 bejelentett szálláshelyet tartunk nyilván. Településünk ez évben a helyi vidéki ízek népszerűsítésével szerepelt a televízió "Ízörzök" című műsorában.

2.7 SWOT elemzés

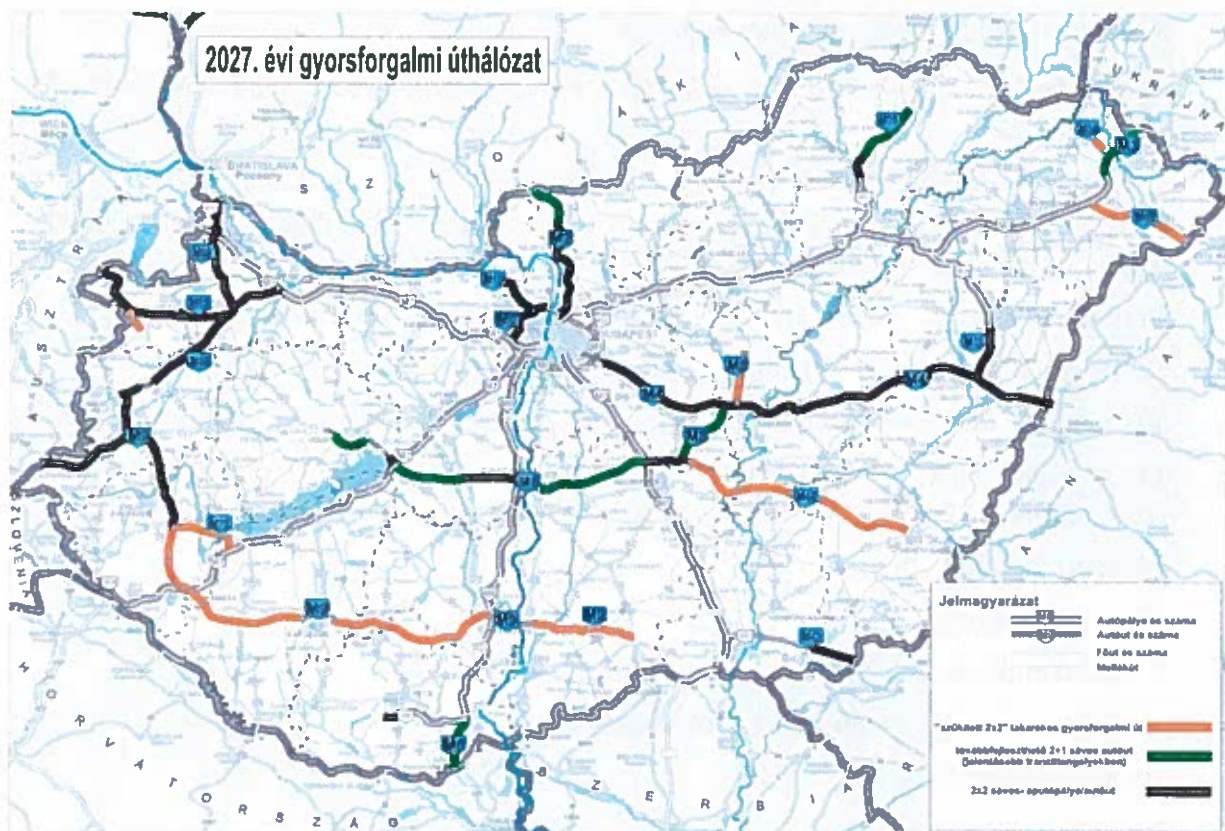
A SWOT elemzés célja, hogy feltérképezzük a gazdasági program készítését befolyásoló pozitív és negatív tényezőket, és e tényezők közötti összefüggéseket. Az erőségek és a gyengeségek jelentik a belső környezet elemzését, amelyekre az Önkormányzat közvetlenül hatással lehet. A lehetőségek és a veszélyek ugyanakkor a külső környezet elemzését jelentik. A belső és külső tényezők azonban szoros összefüggésben állnak egymással.

Fontos tehát, hogy a SWOT listát kiértékelje az Önkormányzat annak érdekében, hogy minél szélesebb körben és minél hatékonyabban épülhessenek be a szakmai javaslatok az Önkormányzat feladatszervezésébe, működési rendjébe, vagy a döntéshozatali mechanizmusokba.

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Jó természeti adottságok • Meleg vizes forrás • Napenergia: a napsütéses órák száma alapján kiváló lehetőség nyílik a napenergia felhasználására. • A közelben több nagyobb város található. • Budapest elérése egy órán belül lehetséges. 	<ul style="list-style-type: none"> • Törtel könnyen megközelíthető, de az ide vezető utak nagyrésze rossz minőségű, sok esetben balesetveszélyes. • A közúthálózat belterületen jelentkező hiányosságai csökkentik a település lakosság megtartó erejét. • A vasúti szolgáltatások minősége is alulmarad az elvárthoz képest, melyet a lakosok elérnek. • Kevés az önkormányzati ingatlan, kevés az önkormányzati vagyon. • Kevés a fejlesztésre fordítható pénz, a beruházási források hiányoznak. • A gazdasági társaság fenntartási problémákkal küzd. • Mivel Törtel a Tiszához közel van, annak vízgyűjtőterületén fekszik, rendkívüli mértékben függ a vízháztartás alakulása a folyó vízállásától, mely ha magas, a vízelvezetés a településről nehézségekbe ütközhet. • A munkahelyek alacsony száma erősíti az elvándorlást. • A munkanélküliség növekvő mértéke csökkenti a keresletet, így a vállalkozások rentabilitását is. • A munkanélküli réteg jelentős része szakképzetlen, ezért a munka világába történő visszavezetése nehézkes. • A turisztikai szolgáltatások reklámja gyenge, a modern kommunikációs eszközök által nyújtott lehetőségek kihasználatlanok.

LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Európai Unió, valamint egyéb pályázati források igénybevétele. • Helyi vállalkozások erősítése • Helyi piac megerősítése, helyi termékek keresletének biztosítása a településen, ami által a helyi termelők helyzete is javulhat. • Helyi civil szervezetek erősítése • Testvér települési kapcsolat ápolása • Külső területén a közeljövőben megépülő és Magyarországot keresztül kettészelő M8-as autópálya, mely bekapcsolhatja a nemzetközi forgalomba Törtelt és úgy logisztikailag, mint idegenforgalmilag jelentőssé teheti. • A másik lehetőség a község alatt fekvő termásvíz hasznosítása, a tófürdő megépítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Külső befektetők hiánya • Népeség elöregedése, valamint csökkenése • Önkormányzati kiadások növekedése • A pályázati forrásokhoz kapcsolódó önerőt nehéz előteremteni • A társadalmi szerkezet változása szintén veszélyt rejt magában, mivel az utóbbi időben jellemző bevándorlás alanyai elsősorban az alsóbb társadalmi rétegekből kerülnek ki, akik sem anyagi, sem humán erőforrás kompetenciákkal nem rendelkeznek, így elsősorban a segélyezettek rétegét növelik, melynek költségvetési kihatása e trend megmaradása esetén jelenleg megbecsülhetetlen. • További veszélyt jelenthet az állami támogatás egy részének elvonása.

2.7.1 A 2027. évi gyorsforgalmi úthálózat terve

A fenti gyorsforgalmi úthálózatterv megvalósítása, mind turisztikailag, mind gazdaságilag igen nagy előrelépést jelenthetne községünk számára.

3. KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Törvény) II. Fejezet/Feladat és hatáskörök/Önkormányzati feladat és hatáskörök 13. §-a tartalmazza az önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatokat, melyek a 13. § (1) alapján, A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (a köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágszálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

(2) Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

Törtel Önkormányzatának elsődleges célja az elkövetkezendő 5 évben a kötelezően ellátandó feladatok biztonságos elvégzése és erre a szükséges forrás megteremtése.

4. STRATÉGIAI CÉLOK

4.1 Adópolitikai célkitűzések

Helyi adók kivetése a Képviselő-testület részéről elsősorban azért szükséges, mivel az állami finanszírozás, illetve a település-fenntartás tényleges költségei közötti különbséget elsősorban e forrásból tudja előteremteni. Törtel községben jelenleg helyben maradó adóként a magánszemélyek kommunális adója, a talajterhelési díj és a helyi iparüzési adó van bevezetve. 2020. évtől a gépjármű adó 40 % helyben maradó részét kormányzati döntés alapján a központi költségvetés bevételeivé vált. További bevételi forrást jelent a mezőöri járulék és a településfejlesztési adó beszedése. Elsődleges adópolitikai cél a kivetett adók mielőbbi realizálása, szükség esetén gyors behajtása.

4.2 Munkahelyteremtés

A településen munkahelyteremtés elsősorban az M8-as autópálya megépülésének hatásaként várható, de jelen helyzetben élni kell a Kecskeméten lévő Mercedes gyár, valamint Cegléden az Infineon Zrt. nyújtotta munkalehetőségekkel is. Az önkormányzat szerepe ebben elsősorban a lakosság tájékoztatása, valamint kapcsolattartás a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központtal. Szintén önkormányzati hatáskörű munkahelyteremtő lehetőség a közfoglalkoztatási program, melynek pályázatain célszerű a részvétel. A program keretén belül rövid és hosszú távú munkalehetőség biztosítható.

4.3 Közszolgáltatások

Az önkormányzat céljának tekinti az infrastrukturális közszolgáltatások folyamatos, biztonságos fenntartását. Jelenleg Törtelen az ivóvíz és csatornaszolgáltatást a Bácsvíz Zrt. végzi, a hulladékszállítást pedig, a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. látja el.

Az elektromos hálózat Törtel szinte minden utcájában kiépített, és megfelelő áramellátás biztosított a lakásokban. A gázellátást a NKM Energia Zrt. és a Főgáz Zrt. végzi.

A falu minden utcája ellátott ivóvízvezetékkel, gázvezetékkel és szennyvízcsatorna hálózattal.

A telefon, kábeltvévé és internethálózat kiépítése 100 %-os. Az infokommunikációs technológia és a digitális műsorszórás rohamos fejlődése nyomán több szolgáltatón keresztül is elérhetők a szolgáltatások.

4.4 Település -üzemeltetési politika

A település üzemeltetésében elsődleges szempont a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség. Az önkormányzat a tervezési ciklusban kiemelt célként kezeli a meglévő közúthálózat karbantartását, új utak és járdák építését, valamint megkülönböztetett figyelmet fordít a felszíni csapadékvíz elvezető rendszer meglévő részének rekonstrukciójára, illetve a még ki nem épült rész megvalósítására. A fenti célok érdekében a lehető legszélesebb körben kell tájékozódni a pályázati lehetőségekről, illetve egyéb hazai és uniós támogatásokról.

Infrastrukturális beruházások esetén, valamint a település-üzemeltetés teljes vertikumában, az önkormányzat kiemelt szerepet szán a helyi vállalkozóknak, akiket a lehető legnagyobb mértékben be kell vonni az adott tevékenységbe.

Megvalósult az épületenergetikai fejlesztés az I. és a II. orvosi rendelő, az Egészségház, az Óvoda, a Konyha, a Tornacsarnok és az általános iskola mindkét épülete vonatkozásában. Az energetikai fejlesztés folytatása pld. a Polgármesteri Hivatalnál is indokolt lehet.

Pályázat keretében a tanyagondnoki feladatok ellátásának infrastruktúrájának javítása érdekében decemberre érkezik a tanyagondnoki kisbusz.

További géppark fejlesztése a települési feladatok ellátása érdekében; továbbra is cél kell, hogy legyen, melyet szintén pályázati forrásokból kívánunk megvalósítani.

Kiemelt projektként kell kezelni a geotermikus energiát, termálvíz formájában.

A településen lévő termálvíz hasznosítása kiemelt cél a Tófürdő kialakítása, melyre vonatkozóan konzorcium is alakult.

A településen működő sportágak támogatása is kiemelten fontos, újabb sportágak bevezetése célszerű. Az általános iskola udvarának parkosítása, részben az önkormányzat által biztosított térköv biztosításával, továbbá a csapadékvíz elvezetés beruházás pályázati forrás terhére, és korábban már a padok kihelyezésével megvalósult.

A műfüves pálya mellett egy szabadtéri edzőpark kialakítása fontos, hasznos lenne.

MLSZ pályázati támogatásból a sportpálya fejlesztése; öltöző, cserepad, Defibrilátor pályázat, kerítés, világítás kialakítása valósult meg.

Leader pályázat keretében a szaletli megépítését folyamatba helyeztük.

A gyerekek részére KRESZ park kialakítása kell, hogy legyen a következő elérendő cél. A sport területén elsősorban a pályázati lehetőségeken alapuló fejlesztéseket kell szem előtt tartani. A községi játszótér kialakítása a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár udvarán megvalósult, de további cél, pályázati forrásból egy szabadtéri kondipark létrehozása. Erre vonatkozóan a korábban beadott pályázat sajnos nem nyert, de nem szükséges újból beadni a pályázatot, mivel a pályázati döntés folyamatos.

4.5 Fejlesztési program

4.5.1. Gazdasági versenyképesség fejlesztése

Az önkormányzat célja a településen aktívan működő vállalkozások helyzetbe hozása. Ennek érdekében közös konzultációt kell tartani a fejlesztési irányokról, illetve az esetleges kedvezmények nyújtásának lehetőségéről.

A gazdaságfejlesztés területén megvalósítandó feladat az eszközbeszerzés, telephelyfejlesztés, és az infrastrukturális fejlesztés, utak, utcák, megújítása, építése. A teljes úthálózat felújítása továbbá a Dózsa György úton kerékpárút megépítése.

Sajnos erre vonatkozóan korábban beadott pályázat nem nyert, azonban ha lehetőség nyílik újra beadásra kerül.

Járdák építése is elengedhetetlen, tovább már nem halasztható feladat.

A közmunka program keretében gyártott térkövel a járdák javítása, kialakítása folyamatos.

A COOP áruház előtti parkoló rendezése.

A foglalkoztathatóságot segítő fejlesztések területén belül figyelni kell, a munkahelyteremtést és a képzéseket segítő pályázatokat.

Megvalósult a Törtel 070, 071/9, 089 hrsz. utak mechanikai stabilizációval történő ellátása.

Zártkerti program keretében a 2101 hrsz-ú dűlő mechanikai stabilizációval történő ellátása megvalósult.

Belterületi utak aszfaltozása megvalósult a Széchenyi, Kinizsi, Vágóhíd út, Somogyi Béla út, Belső Kőrösi út aszfaltozása. Nyertes pályázattal rendelkezünk a Malom, Fegyver és Árpád út mechanikai stabilizációval (makadám út) történő ellátására.

További pályázati forrást igényelne még a Mátyás út makadám úttá fejlesztése, valamint a Rákóczi út, Bercsényi út aszfalttal történő javítása is.

4.5.2 Ipari fejlesztés

A rendezési terv módosításakor külön figyelmet kell fordítani az ipari park helyének megjelölésére az M8-as autópálya nyomvonalának figyelembe vétele mellett.

4.5.3 Mezőgazdaság fejlesztése

Az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a települési vízgazdálkodási problémák megoldását úgy külterületen, mint belterületen. A kapcsolattartás folyamatos a Közép-Tisza-Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség munkatársaival, hogy mielőbb megnyugtatóan rendeződjön a belvízelvezetés és a mezőgazdasági területek alkalmassá váljanak termelésre.

4.5.4 Önkormányzati vagyongazdálkodás

Kiemelt figyelmet kell fordítani a költségvetési egyensúly fenntartására; így a takarékosági intézkedések bevezetése elengedhetetlen.

Elsődleges cél az intézmények fenntartása, különös tekintettel az óvodára és a bölcsődére. Jelenleg az iskola üzemeltetését a Ceglédi Tankerületi Központ látja el.

Lehetőség szerint el kell kerülni a hitelfelvételt.

A 2020. évben azonosított új koronavírus (SARS-CoV-2) okozta fertőzés (COVID-19) 2020 tavaszát követően a megfertőzödések számának felfutása után lassulni kezdett, de jelenleg újra felerősödött, a járvány tetőzése még

előttünk áll, ill. decemberben a tetőzés napjait éljük majd. A vírus terjedésének hatékony megelőzésén túl feladatunk, hogy a járvány társadalmi, gazdasági, szociális téren bekövetkező negatív hatásait felmérjük, azokra felkészüljünk és adekvát válaszokat adjunk önkormányzati szinten. A gazdasági program készítése idején tudomásunk van arról a tényről, hogy a járvány következményeként bekövetkező gazdasági válság alapvetően fogja átalakítani a következő néhány év önkormányzati gazdálkodását és a térség teljes gazdálkodását. Az előttünk álló gazdasági recesszió várható mélységéről, tartósságáról közgazdászok óvatos előrejelzésein túl, pontos ismeretek nem állnak rendelkezésre. A célunk az, hogy a gazdasági program a következő időszakra kiindulópontot jelentsen, olyan terveket tartalmazzon, melyek reálisak, megvalósíthatóak, ennek érdekében, ezt a sajnálatos tényt figyelembe kell venni a költségvetés összeállításánál.

4.5.5 Humán erőforrás fejlesztés

Az önkormányzat folyamatosan tartja a kapcsolatot a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központtal, illetve különböző képzési szervekkel annak érdekében, hogy a lakosság tudásszintjét különböző tanfolyamokon, illetve előadásokon, oktatásokon, képzéseken fejlessze. A Déryné Művelődési Központ és Könyvtár célkitűzései között szerepeltetni kell az ilyen képzések felkutatását, illetve megszervezését, valamint propagálását.

A Polgármesteri Hivatal folyamatosan biztosítja köztisztviselőinek a továbbképzési lehetőséget. A szakmai színvonal fenntartása érdekében hasonló támogatottságot élveznek a pedagógusok, illetve az egészségügyi és közművelődési közalkalmazottak.

Közigazgatás: A köztisztviselők teljesítmény követelményének rendszere megfogalmazza, hogy a hivatali munka csak akkor hatékony, ha minden köztisztviselő úgy végzi a munkáját, hogy az, az önkormányzat szándékaival, a kitzüött közigazgatási, gazdasági céljaival összhangban van. Fontos cél a hatékony, gyors, szakszerű ügyintézés, az ügyfél törvényes, pontos tájékoztatása, valamint a felelősségteljes munkavégzés.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- a közigazgatás tárgyi feltételeinek javítása,
- a közintézmények akadálymentesítése,
(A közintézmények akadálymentesítése az Egészségház, az Óvoda főépülete és 2. számú épülete előtt, továbbá a Polgármesteri Hivatalnál és Orvosi rendelőknél már megvalósult.)
- az elhasználódott számítógépek folyamatos cseréje,
- az irodák-berendezéseinek pótlása, cseréje, világító testjeinek korszerűsítése,
- a Polgármesteri Hivatal folyosóján, a gyerekek részére a játszósarok kialakítása megvalósult, ennek további bővítését tervezzük,
- Törtel hónapjának folyamatos fejlesztése, frissítése.

4.5.6 Egészségügyi és szociális ellátás javítása

Kiemelt célként gondoskodik az önkormányzat a települési egészségügyi alapszolgáltatás biztosítása érdekében két felnőtt háziorvosi praxis, egy gyermek háziorvosi praxis és egy fogorvosi praxis működéséről. Kiemelt cél, hogy ezen praxisokban állandó orvosok kerüljenek, mely nem csak helyi, hanem országosan is nehézséget okoz a településeknek.

Pályázati forrásból orvosi műszerek beszerzése valósul meg a két háziorvosi körzetben, valamint a fogorvosi ellátás javítása céljából. Ez irányú pályázati lehetőségek kiaknázása a helyi egészségügyi feladatok ellátásának javítása érdekében, a továbbiakban is kitűzött cél.

Az önkormányzat biztosítja a védőnői szolgálat, a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat működését.

Az önkormányzat továbbra is vizsgálja egy idősek otthona, illetve idősek gondozóháza kialakításának lehetőségét.

Az egyedül élő és folyamatos ellátást igénylő idősekről való gondoskodás, az ideiglenes és állandó elhelyezésükre szolgáló idősokk otthonának a megvalósítása nagyon fontos feladat.

4.5.7 Közbiztonság fejlesztése

Kiemelt célként fogalmazható meg a helyi körzeti megbízotti iroda fenntartásában való folyamatos közreműködés, kapcsolattartás és a lehetőségekhez mérten anyagi támogatása a polgári rendvédelmi szervezeteknek, illetőleg egyesületeknek, valamint folyamatos kommunikáció a rendvédelmi hatóságokkal, kiemelten az Abonyi Rendőrőrssel, a Jászkarajenői Rendőrőrssel, és a Ceglédi Rendőrkapitánysággal.

A közbiztonsági infrastruktúra fejlesztésén belül pályázati forrásból a térfigyelő kamerarendszer kiépítése megvalósult 5 helyszínen, de továbbiak kihelyezése is indokolt a hatékonyság érdekében.

A település közbiztonságának javítása érdekében célszerű Törtel község közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciójának kidolgozása és elfogadása.

Jelenleg Törtel község területén a közbiztonság javítása érdekében két szervezet dolgozik, a Törteli Faluvédő Polgárőr Egyesület és a Törtelért Polgárőr Egyesület.

4.5.8 A helyi közlekedés biztosítása

Figyelemmel a közlekedési eszközök „sokszínűségére”, és a gyalogos forgalomra, vizsgálni kell a község forgalmasabb útjait, és szükség szerint a forgalmi rend megváltoztatását kell kezdeményezni. Az iskola és az óvoda, egészségház biztonságos megközelítése végett, ki kell jelölni a gyalogosátkelő helyeket.

Egyenlőre a gyalogos átkelőhelyek kihelyezését a közútkezelő nem támogatja, nem tartja indokoltnak.

A Törtel Községi Sportpálya mellett megvalósult buszparkoló kialakításával a templom előtti területről a buszparkoló kihelyezése megtörtént.

4.5.9. Egyházak fejlesztése

Fontos az egyház támogatása, ezen belül pedig a plébániaépület és a katolikus templom felújítása.

A köztemetőnkben megvalósult a hulladék lerakó kialakítása és a temető közvilágítása.

Továbbá célszerű megvalósítani a digitális nyilvántartást a sírokról.

Fontos feladatunk a temető parkolójának rendezése, illetve a belső járdaépítés folytatása.

Az önkormányzat az egyházakkal közösen biztosítja a temető fenntartását, valamint a saját tulajdonú ravatalozó működtetését.

4.5.10 A helyi környezetvédelem fejlesztése

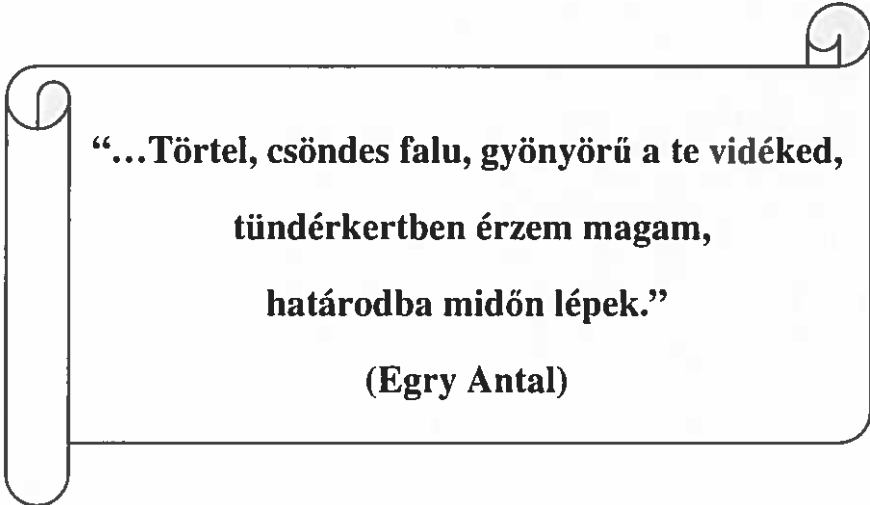
Cél az épített és a természeti környezet fokozott védelme, a zöldhulladék komposztálása, a parlagfű elleni fokozott védelem, a hulladékgyűjtő szigetek karbantartása, a hulladék több alkalommal történő elszállítása, az illegális szemétkerakó helyek felszámolása, a lakóházak és egyéb közterületek előtti területek rendben tartása, és a további virágosítások megvalósítása. Elengedhetetlen a község környezetvédelme érdekében települési, környezetvédelmi program kidolgozása, mely a település szabályozási tervével összhangban az illetékességi területére terjed ki és szigorúan szabályozza azt.

Továbbá létre kell hozni egy Faluszépítő Egyesületet.

Folyamatosan meg kell újítani az elöregedő főtéri parkunkban a fákat, cserjéket és tervszerűen, kertészek és önkéntes segítők bevonásával a pótlásukról gondoskodni. Az elkövetkezendő években a Magyar Faluprogram keretében, továbbra is lesznek pályázati lehetőségek, melyben közparkok, települési zöldterületek, parkok, közösségi terek felújítására Önkormányzatunk ismét jó eséllyel pályázhat, és meg is tesz mindent annak érdekében, hogy egy élhetőbb, szebb, kulturált településkép fogadja mind a törteli lakosokat, mind pedig a településen átutazókat, idelátogatókat.

5. ZÁRÓ GONDOLATOK

Az Önkormányzatunk feladata, hogy világos, elérhető célokat fogalmazzon meg. A célokat ismertesse meg a lakossággal, egyeztessen velük, kérje a segítségüket, mert csak együtt tehetünk a jövőnkért, a településünket csak polgáraink akarata, tudása, szakértelme szorgalma teheti sikeressé. A jelenben kell döntést hozni a jövő fejlesztési terveit illetően, ha összefogunk, sikerülni fog!

**“...Törtel, csöndes falu, gyönyörű a te vidéked,
tündérbertben érzem magam,
határodba midőn lépek.”**

(Egry Antal)

